

Broj: 670-3-UP/22
Dana, 24.05.2022. godine

ПРИЈЕДЛОЖИ ЗАКОНА	
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	
Примљено	24-05-2022
Опр. јед.	
Орг. јед.	

MINISTARSTVO PROSVJETE I KULTURE REPUBLIKE SRPSKE
n/r ministra, gđe. Natalija Trivić

Predmet: Mišljenje na Prijedlog zakona o osnovnom vaspitanju i obrazovanju, - dostavlja se

U skladu sa članom 7. Zakona o Ombudsmanu za djecu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 103/08 i 70/12), Ombudsman za djecu daje sljedeće

M I Š L J E N J E

na Prijedlog zakona o osnovnom vaspitanju i obrazovanju

Član 8. stav 7. Škola je dužna da sprovodi mjere i propiše način, postupak i smjernice zaštite i bezbjednosti djece tokom boravka u školi, kao i svih aktivnosti koje organizuje škola u saradnji sa nadležnim organom jedinice lokalne samouprave, te da piše periodično procjenu rizika od opasnosti u školskom objektu u saradnji sa nadležnim organima iz određene oblasti.

Nije predviđena sankcija za neizvršavanje ove obaveze, u kaznenim odredbama.

Član 10. Učenici koji započnu pohađanje časova vjeronauke, te časove pohađaju do završetka **tekuće školske godine** u skladu sa nastavnim planom i programom. (s obzirom da je u stavu (2) istog člana propisano da učenici pohađaju časove vjeronauke ako je to u skladu sa ubjeđenjima njihovih roditelja)

Član 23. Potrebno je dopuniti na način da osnivač škole ne može biti lice koje je izvršilac krivičnih djela protiv polnog integriteta djeteta ili lice koje se nalazi u registru počinilaca krivičnih djela.

Član 38. Neophodno je zakonom urediti da program zaštite od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, program i zaštite zdravlja i reproduktivnog zdravlja učenika, programi različitog oblika rizičnog ponašanja, kao što je upotreba alkohola, droga i duvana, igara na sreću i slično moraju biti sastavni dio školskog programa i da se ostvaruju kroz različite aktivnosti u redovnoj nastavi i vannastavnim aktivnostima sa učenicima, zaposlenim i roditeljima.

Član 48. stav (3) U redovnom, kombinovanom odeljenju u osnovnim školama sa statusom javne ustanove, mogu biti uključena najviše dva učenika sa smetnjama u razvoju koji imaju nalaz i mišljenje Stručne komisije za procjenu potreba i usmeravanje djece i omladine sa smetnjama u razvoju, u daljem tekstu stručna komisija, a koji prate nastavu po individualnim obrazovnim programima.

Članom 6. propisano je da svako dijete ima jednaka prava i jednake mogućnosti u osnovnom vaspitanju i obrazovanju bez diskriminacije po bilo kom osnovu, jednaka prava i jednake mogućnosti koje podrazumijevaju obezbjeđivanje jednakih uslova za svu djecu pri upisu i tokom osnovnog vaspitanja i obrazovanja .

Članom 49. stav (3) propisano je da ukoliko škola nema uslove da formira posebno odeljenje, učenik iz Stava 1. ovog Člana, može se uputiti u najbližu školu u kojoj ima mogućnost školovanja u posebnom odeljenju, ukoliko je to u najboljem interesu djeteta.

Stav 4. U slučaju nepostojanja mogućnosti iz stava 3. ovog člana, učenik se uključuje u redovno odjeljenje u osnovnoj školi koju pohađa ili u osnovnu školu za djecu sa smetnjama u razvoju, međutim.

Pošto je Zakon propisao da u redovno odjeljenje mogu biti uključena najviše dva učenika, trebalo bi dodati da **izuzetno, ministarstvo može dati saglasnost da taj broj bude i veći**, kako dijete ne bi bilo izvan obrazovnog sistema.

Član 51. Škola izbaciti termin- **u skladu sa mogućnostima** - organizuje vaspitno obrazovni rad za učenike na dužem kućnom ili bolničkom liječenju, učenike kojima je na osnovu propisa koji se odnosi na izvršenje krivičnih sankcija, izrečena zavodska mjera, ovi učenici mogu biti obuhvaćeni online nastavom kako bi se obezbedio nesmetan proces obrazovanja, za svu djecu pod jednakim uslovima kao što to propisuje član 6. Zakona (Nastava na daljinu je oblik nastave, odnosno proces koji omogućava pristup učenju i kada su nastavnik i učenik odvojeni u prostoru, vremenu ili i u jednom i drugom slučaju primenom različitih sredstava elektronske komunikacije.)

Član 67. Roditelji su dužni da u propisanom roku upiše dijete u školu, brinu se da redovno pohađa nastavu, obavljaju druge školske obaveze dodati - **i sarađuju sa školom**. Da bi izbjegli situacije u kojima se odgovorno zbog povrede prava djeteta u obrazovnoj ustanovi uvijek traži na drugoj strani, neophodno je zakonom definisati ulogu i važnost roditelja u obrazovanju njihove djece i utvrditi postupanje zbog propuštanja dužne pažnje roditelja i nesaradnje sa školom.

Član 68. Stav 3. Izuzetno, upis učenika se može izvršiti i mimo rokova utvrđenih stavom 1. i 2. ovog člana dodati – **uz prethodnu saglasnost Ministarstva** - s obzirom da zakonom nije navedeno koji su to izuzeci, niti ko donosi odluku o tome.

Član 70. Ukoliko komisija uoči odstupanje od tipičnog razvoja kod djeteta i da učenik nema nalaz i mišljenje stručne komisije, škola je dužna da dijete uključi u nastavu, te da izvrši opservaciju djeteta najmanje tri mjeseca, a najduže šest mjeseci.

Nakon opservacije, škola daje preporuku roditelju o daljem specijalističkim konsultacijama (Ovdje bi trebalo dodati da nakon izvršene opservacije, škola može uputiti dijete na kategorizaciju, odnosno procijenu, potreba djeteta) jer je to svrha opservacije da se utvrdi da li dijete može da nastavi nastavu po redovnom planu i programu ili je potrebno nakon kategorizacije, odnosno razvrstavanja, raditi po individualnom planu i programu.

U Članu 71. Stav 2. U slučaju da učenik ne pohađa redovno nastavu ili neopravdano izostaje sa časova, škola je dužna o tome **pismeno** obavijestiti roditelja, **a roditelj je dužan da u roku od 7 dana ili u nekom drugom datom roku opravda izostanak**, u suprotnom škola će obavijestiti nadležni organ starateljstva. Ovo iz razloga da roditelji ukoliko iz objektivnih razloga nisu u mogućnosti da opravdaju časove, da mu se da mogućnost da to izvrši u određenom roku i time bi se napravila razlika između eventualnog zanemarivanja djeteta i nekih objektivnih okolnosti zbog kojih dijete ne pohađa nastavu i zbog kojih roditelj nije bio u mogućnosti da opravda časove u datom roku.

Član 88. do 91. Neophodno je prepisati donošenje jedinstvenog pravilnika/kodeksa za disciplinsku odgovornost učenika, koji će na jednak način regulisati pitanje odgovornosti u svim školama, pojednostaviti proceduru, jer učenici u svim školama imaju ista prava i iste obaveze, teže povrede su propisane za sve učenike pa samim tim i postupak izricanja ovih mjera trebalo bi da bude isti. Pravila ponašanja i školska disciplina su izuzetno važni za nesmetan rad škole, zato je važno da ta pravila budu definisana da ih zajedno dogovore svi učesnici u obrazovnom procesu i da se ona odnose i na učenike i nastavnike, roditelje i sve druge za vreme njihovog boravka u školi. Pravila moraju biti istaknuta na vidnom mjestu u školi i sa njima moraju biti upoznati svi u školi.

Član 90. Stav 3. Roditelj je dužan da opravda izostanak učenika u skladu sa Opštim aktom škole, zakonom treba propisati rok, kao što je prethodno navedeno.

U članu 115. dodati novi stav koji propisuje obavezu da prilikom zapošljavanja ili angažovanja lica u predškolskoj ustanovi, predškolska ustanova obavezna je da od nadležnog organa zatraži provjeru da li je to lice nalazi u registru.

Ova obaveza pripisana je članom 8 . stav (1) i (2) Zakona o posebnom registru lica pravosnažno osuđenih za krivična djela seksualne zloupotrebe i iskorištavanja djece.¹

S poštovanjem,

ZAMJENIK OMBUDSMANA ZA DJECU

Gordana Rajić, dipl.pravnik

¹ (1) Podaci iz Registra mogu se dati i organima i organizacijama, ustanovama institucijama i udruženjima koja u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti ostvaruju neposredan kontakt sa djecom ako za to postoji opravdan interes, kao i drugim organima, organizacijama i ustanovama koje su nadležne za vođenje postupaka za ostvarivanje zaštite prava i interesa djece. (2) Organi iz stava 1. ovog člana obavezni su da prilikom prijema u radni odnos ili angažovanja određenog lica za obavljanje poslova koji dovode do neposrednog kontakta sa djecom, zatraže od nadležnog organa za vođenje Registra podatak da li je to lice upisano u Registar.